

Huizenbezitters lopen milieusubsidie mis

6-4-2011

NRC ECONOMIE PAG. 29

Ministerie gaf twee miljoen euro aan grote bedrijven, maar dat was dus niet de bedoeling

Twee miljoen euro subsidiegeld, bedoeld voor individuele huizenbezitters, verdween in de zakken van drie grote partijen. Boze energieadviseurs zagen hun inkomen dalen.

Door onze redacteur

MARCEL AAN DE BRUGH

ELST, 6 APRIL. Woedend zijn ze. Bert van der Linden uit Elst. Jac Hopmans uit Roosendaal. En nog honderden andere energieadviseurs in Nederland. Waarom pakte het ministerie van Binnenlandse Zaken hun werk plotseling af? Volop opdrachten hadden ze: huizen controleren op hoe energiezuinig ze zijn. Ze gaven de eigenaar daarna tips: dubbel glas, een zonneboiler, of dakisolatie. „Prachtig werk”, zegt Hopmans. „Je bent goed bezig, voor het klimaat.”

De zaken liepen prima. Tot eind november het geld op was. Het voormalige ministerie van Milieu had in 2009 een subsidiepot van 10 miljoen euro opgezet voor dit zogeheten maatwerkadvis.

De regeling was ingegaan op 1 juli 2009 en zou lopen tot 31 december 2010. Ruim een jaar na de start was er van de tien miljoen euro nog zo'n

drie miljoen over. „De pot liep heel geleidelijk leeg”, zegt Van der Linden. Alles wees erop dat er tot het eind van het jaar voldoende subsidie zou zijn. Van der Linden en Hopmans controleerden wekelijks de site van Agentschap NL, daarop was te zien hoeveel geld er nog in de pot zat. Eind november kwam opeens het bericht dat de subsidiepot leeg was. Hoe kon dit? „Ik wist: dit kan niet kloppen”, zegt Hopmans.

Inmiddels is duidelijk wat er is gebeurd. Een energieadviseur, die niet met zijn naam in de krant wil, deed een beroep op de wet openbaarheid bestuur (WOB) en kreeg zo inzage in de verstrekte subsidies. Uit de vrijgegeven informatie blijkt dat Agentschap NL op 18 en 19 november de laatste twee miljoen euro in de pot toewees aan drie grote partijen. Tussenpersonen. Geheel tegen de opzet van de regeling in. De subsidie was immers bedoeld voor individuele huisbezitters.

Van de twee miljoen euro ging een miljoen naar de Saleco Groep, een energieadviesbureau uit Hilversum. Een ander adviesbureau, Segon uit Amstelveen, kreeg 690.400 euro. En Vereniging Eigen Huis kreeg 270.600 euro. Op 23 november meldde het agentschap op zijn site: „Het budget voor de subsidieregeling maatwerkadvis is uitgeput.”

De koerswijziging van Agentschap NL had een dramatisch effect. Honderden adviseurs zagen hun opdrachten inzakken. Van der Linden zegt dat hij alle mensen bij wie hij nog langs zou gaan, moest opbellen met het bericht dat ze toch geen subsidie kregen. Velen zagen daarop af van een advies, zegt hij. „Het aantal opdrachten zakte bij mij met negentig procent in.”

Er was nog een ander effect, zegt Hopmans. Energieadviseurs konden nog wel aan de slag voor de Saleco-Groep, Segon en Vereniging Eigen

‘Ik wist: dit kan niet kloppen’

Jac Hopmans, energieadviseur

Huis. Maar dan wel voor veel minder geld. Hopmans kent collega's die voor 70, 80 euro maatwerkadvisen uitvoerden. De helft van wat ze normaal kregen. Om toch aan een behoorlijk salaris te komen deden ze niet drie, vier adviezen per dag. Maar zeven, acht. „Dan gingen ze rats, rats, door een huis. En op naar het volgende”, zegt hij. Daardoor gebeurden de maatwerkadvisen minder zorgvuldig, zegt Hopmans. „Voor een goed

advies heb je tijd nodig.” Van der Linden beaamt dat.

De branchevereniging van energieadviseurs, de AvEPA, startte eind november een petitie die stelt dat Agentschap NL met zijn actie „de gehele branche in gevaar” heeft gebracht. De petitie is inmiddels door honderden adviseurs, huiseigenaren en belanghebbenden ondertekend.

Waarom heeft het ministerie van Binnenlandse Zaken – dat inmiddels over de gebouwde omgeving gaat – de resterende subsidie aan drie grote partijen toegekend? „Omdat deze partijen dat aan ons hebben voorgesteld”, laat een woordvoerder van het ministerie weten. Het ministerie heeft daarop aan Agentschap NL instemming gegeven de opzet van de regeling aan te passen. Maar een woordvoerder van Vereniging Eigen Huis zegt precies het tegenovergestelde. Het ministerie kwam juist bij hén met het idee. Datzelfde zegt de woordvoerder van de SalecoGroep.

De woordvoerder van het ministerie zegt dat er naderhand nog 1,2 miljoen euro aan de subsidiepot is toegevoegd om de wachtlijst van huisbezitters die een advies wilden laten uitvoeren weg te werken. Toch is daarmee niet alle schade voorkomen, zegt Hopmans. Net voor 18 november had hij talloze adviezen uitgevoerd in de veronderstelling dat de

huisbezitters daar nog subsidie voor zouden krijgen. Nu bleken ze onverwachts achter het net te vissen. „Ik heb de mensen toen maar aangeboden de kosten te delen”, zegt hij. Al met al heeft het hem 13.000 euro gekost, zegt hij.

Ook de gemeente Zoetermeer leed schade. Hans Haring, wethouder duurzaamheid en milieu, vertelt dat de gemeente zijn bewoners medio 2010 had geattendeerd op de subsidieregeling. Duizenden huizenbezitters lieten een energieadvies opstellen. Uiteindelijk kregen er zo'n duizend toch geen subsidie. De gemeente heeft daarop 20.000 euro bijgelegd. Haring zegt „teleurgesteld” te zijn in Agentschap NL. „Zo kweek je als overheid alleen maar wantrouwen onder de bevolking.” De woordvoerder van Vereniging Eigen Huis (VEH) zegt dat het toegekende bedrag helemaal naar het uitvoeren van maatwerkadvisen is gegaan. De vereniging heeft er zelf niks aan overgehouden. Hij is blij dat zo'n groot bedrag werd gereserveerd voor VEH. „We willen onze 685.000 leden warm maken voor energiebesparing.”

Van de toegekende 270.600 euro moet de vereniging 11.800 euro terugstorten naar Agentschap NL. Die maatwerkadvisen konden niet binnen de beschikbare tijd worden uitgevoerd.

GROET, PIETER